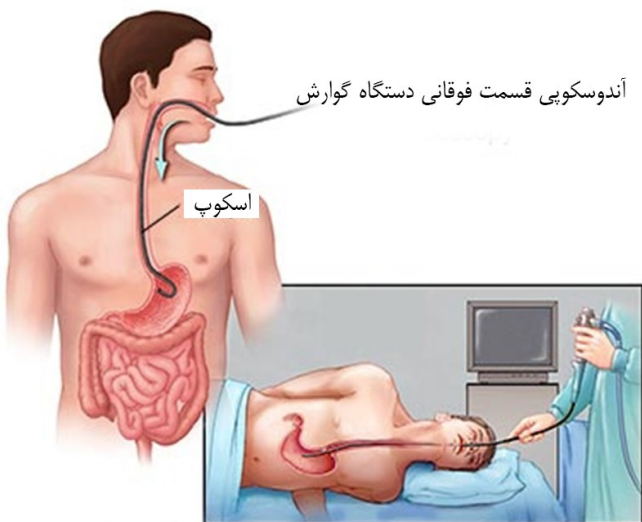

آندوسکوپی معده چگونه انجام می شود؟

تهیه کننده: واحد آندوسکوپی و واحد آموزش

تأیید کننده: رئیس بخش آندوسکوپی

تاریخ تدوین: ۱۳۹۶/۵/۱

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۳۹۸/۱۰/۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۳۹۹/۱۰/۱

ویرایش: ۰۱

کد: ATH-ED/ED- 20

منبع: کتاب مرجع پرستاری برونر و سودارت و سایت اطلاعات پزشکی

۶- نگران درد و ناراحتی نباشید. پزشکان برای تخفیف درد و ناراحتی بیماران، معمولاً از داروهای مسکن، مخدر یا خواب‌آور به میزان لازم استفاده می‌کنند تا انجام این اقدامات برای بیمار قابل تحمل باشد.

۷- در برخی آندوسکوپی‌ها لازم است بیمار چند ساعت ناشتا باشد، یا پیش از انجام آندوسکوپی از روش‌هایی مثل تنقیه استفاده کرده باشد. درباره نیاز به انجام چنین اقداماتی حتماً با پزشک خود مشورت کنید و به تمام توصیه‌های او عمل کنید تا زمان آندوسکوپی، مشکلی برای شما ایجاد نشود.

۸- برخی اوقات طی انجام آندوسکوپی، نمونه‌هایی از بافت‌های داخلی برداشته می‌شود. این نمونه‌ها توسط بیمار یا توسط پزشک مربوطه به بخش پاتولوژی فرستاده می‌شود تا زیر میکروسکوپ مورد بررسی قرار گیرند و از روی آن، بیماری تشخیص داده شود. پیگیری نتیجه نمونه‌برداری‌های خود باشید.

۹- گاهی لازم است بیمار ساعاتی پس از انجام آندوسکوپی در بیمارستان یا محل آندوسکوپی تحت نظر باشد. این موارد را در برنامه‌ریزی زمانی خود لحاظ کنید.

۱۰- پس از انجام آندوسکوپی اگر دچار هر مشکلی نظیر خونریزی، درد بیش از حد، تهوع و استفراغ یا تب شدید، هر چه سریع‌تر موضوع را با پزشک خود در میان بگذارید.

علاوه بر این، انواع مختلف دیگری از آندوسکوپ‌ها هم وجود دارد. به طور مثال در حال حاضر حتی می‌توان داخل مفاصل را با همین روش مورد مشاهده قرار داد. در این موارد پوست روی مفصل را پس از بی‌حسی سوراخ می‌کنند و آندوسکوپ را از طریق پوست به داخل مفصل می‌رسانند تا بتوانند فضای داخل مفصل را ببینند. به این آندوسکوپ‌ها، آرتروسکوپ می‌گویند.

آندوسکوپ‌هایی برای مشاهده داخل رحم و حتی داخل فضای شکم هم وجود دارد. شاید بتوان گفت حتی آنژیوگرافی هم در اصل نوعی آندوسکوپی است، اما به هر حال مکانیسم عملکرد آنژیوگرافی با آندوسکوپ‌هایی که تاکنون گفتیم، به طور قابل توجهی متفاوت است.

۱۰ نکته لازم برای انجام آندوسکوپی

اگر قرار است برای شما آندوسکوپی انجام شود، حتماً به موارد زیر توجه داشته باشید:

۱- در صورتی که به بیماری‌هایی مثل هیپاتیت یا ایدز مبتلا هستید، حتماً پیش از انجام آندوسکوپی این موارد را به پزشک خود اطلاع دهید؛ چرا که پزشکان به منظور پیشگیری از انتقال این بیماری‌ها از یک فرد به فرد دیگر، برای مبتلایان به این بیماری‌ها از آندوسکوپ‌های مخصوص این بیماران استفاده می‌کنند.

۲- قبل از انجام هر گونه آندوسکوپی، تمام داروهای مصرفی را به پزشک بگویید، به ویژه درباره داروهای ضدانعقاد، ممکن است پزشک ترجیح بدهد یک یا چند روز قبل از انجام آندوسکوپی، بعضی داروهای شما قطع شوند. برخی اوقات طی انجام آندوسکوپی، نمونه‌هایی از بافت‌های داخلی بدن برداشته می‌شود تا زیر میکروسکوپ مورد بررسی قرار گیرند.

۳- اگر به اختلالات خونریزی دهنده مبتلا هستید، حتماً این موضوع را به اطلاع پزشک برسانید تا اقدامات لازم را برای مقابله با خطرات احتمالی مهیا کند.

۴- هر زمان که برای انجام آندوسکوپی مراجعه می‌کنید، تمام مدارک پزشکی خود را همراه داشته باشید.

۵- روز انجام آندوسکوپی، به تنهایی به بیمارستان یا محل انجام آندوسکوپی مراجعه نکنید و حتماً کسی را با خود همراه داشته باشید.

طراحی و چاپ: روابط عمومی بیمارستان آتیه

آدرس بیمارستان: تهران، شهرک غرب، تقاطع بلوار فرحزادی و شهید دامن‌تلخن داخلی بخش

آندوسکوپی: ۸۲۷۲۳۳۲۸

تلفن بیمارستان: ۸۲۷۲۱

فاکس بیمارستان: ۸۸۰۸۶۰۹۵

سایت بیمارستان: www.atiehhospital.ir

مقدمه

آزمایش آندوسکوپی، دقیق ترین و مفیدترین راه برای بررسی علل مشکلات گوارشی می باشد. این آزمایش، بهترین راه تشخیص زخم های گوارشی و سرطان معده است. همچنین برای تشخیص عفونت هلیکوباکترپیلوری بسیار مفید می باشد.

آندوسکوپ، وسیله ای است که توسط آن می توان درون مری، معده و اثنی عشر را مشاهده نمود.

آندوسکوپ های اولیه فقط از چند آینه و عدسی ساخته شده بودند، اما از سی سال پیش، آنها جای خود را به دستگاه های حاوی فیبر نوری دادند که با استفاده از آنها، تصاویر بسیار واضح و روشنی از درون بدن بدست می آید.

آندوسکوپ های امروزی، بسیار پیشرفته هستند. آنها دارای دوربین های ویدیویی می باشند که تصاویر را می توان به طور مستقیم از یک مانیتور مشاهده نمود.

این آندوسکوپ ها همچنین دارای لوله هایی برای ساکشن یا کشیدن مایع درون معده به خارج، فرستادن هوا به داخل معده و بادکردن آن و عبور دادن وسایل خاصی برای نمونه برداری از بافت معده (بیوپسی) نیز می باشند.

آزمایش آندوسکوپی، دقیق ترین و مفیدترین راه برای بررسی علل مشکلات گوارشی به خصوص معده می باشد. این آزمایش، بهترین راه تشخیص زخم های گوارشی و سرطان معده بوده و همچنین برای تشخیص عفونت هلیکوباکترپیلوری بسیار مفید می باشد.

شیوه انجام آندوسکوپی معده

انجام آندوسکوپی فقط به چند دقیقه وقت نیاز دارد.

از آنجایی که لازم است در هنگام آندوسکوپی، معده شما خالی باشد، اگر قرار است آندوسکوپی در صبح انجام شود، شما باید بعد از خوردن شام، دیگر هیچ چیزی تا هنگام آندوسکوپی نخورید و به صورت ناشتا باشید. اگر هم قرار است آندوسکوپی در بعدازظهر انجام شود، شما باید بعد از اینکه یک صبحانه سبک میل نمودید، دیگر هیچ چیزی تا هنگام آندوسکوپی نخورید.

در هنگام داخل کردن نوک آندوسکوپ به سمت گلو، ممکن است شما یکی دوبار اوغ بزیند که این یک واکنش طبیعی می باشد.

برای انجام آندوسکوپی، شما باید راحت بوده و بر روی سمت چپ خود دراز بکشید. به گلوئی شما یک اسپری بی حس کننده زده می شود تا چیزی احساس نکنید.

همچنین یک قطعه کوچک محافظ در بین دندان های شما قرار داده می شود. این کار باعث می شود که دندان های شما آسیبی نبیند و نیز دندان های شما هم به آندوسکوپ صدمه نزنند.

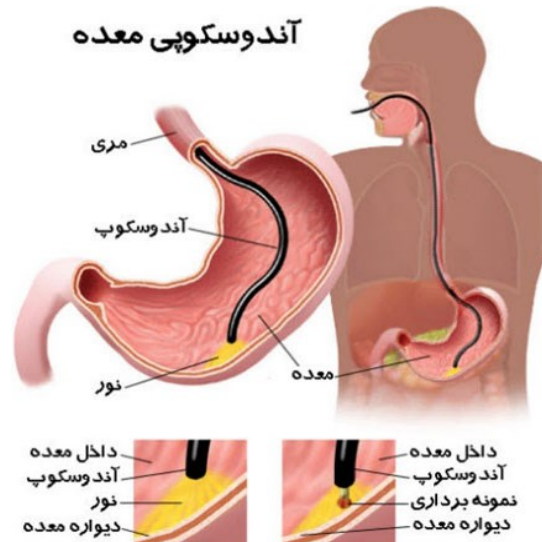
وقتی که شما آماده بودید، پزشک، سر آندوسکوپ را روی زبان شما قرار داده و آن را به سمت گلو می برد و از شما می خواهد که آن را قورت دهید، با این کار مری باز شده و آندوسکوپ داخل آن می شود و سپس به سمت پایین و معده می رود.

در طی این مدت، یک پرستار دائماً مراقب شما خواهد بود و با یک ساکشن، بزاق شما را که در دهانتان جمع می شود، بیرون می کشد. (مانند وسیله ای که در دندانپزشکی وجود دارد)

وقتی که سر آندوسکوپ وارد معده شد، از طریق یک لوله که در آندوسکوپ قرار دارد، معده باد می شود تا مشاهده داخل آن بهتر انجام شود.

در صورت مشاهده موارد مشکوک، پزشک ممکن است اقدام به نمونه برداری از بافت معده (بیوپسی) نماید که این کار کاملاً بدون درد می باشد.

وقتی که کار پزشک تمام شد، آندوسکوپ به بیرون کشیده می شود

مشکلات حین انجام آندوسکوپی معده

در طی انجام آندوسکوپی، اشکالات زیر ممکن است برای شما ایجاد شود:

- احساس فشار در گلو
- احساس ناراحتی در شکم (به خاطر هوایی که به داخل معده فرستاده می شود).
- اوغ زدن (به خاطر هوایی که به داخل معده فرستاده می شود) در هنگام داخل کردن نوک آندوسکوپ به سمت گلو، ممکن است شما یکی دوبار اوغ بزیند که این یک واکنش طبیعی می باشد.

آندوسکوپی فقط برای معده نیست

احتمالاً وقتی اسم آندوسکوپی را می شنوید، به طور ناخودآگاه یاد بیماری های معده می افتید و لوله ای را در ذهن می آورید که قرار است از دهان وارد شود، به معده برسد و بخش های مختلف معده را بررسی کند، اما امروزه تنوع آندوسکوپ ها بسیار بیشتر از گذشته شده و بسیاری از دیگر قسمت های بدن را هم می توان با وسایل مشابه بررسی کرد.

در صورتی که به بیماری هایی مثل هپاتیت یا ایدز مبتلا هستید، حتما پیش از انجام آندوسکوپی این موارد را به پزشک خود اطلاع دهید.

به طور مثال، آندوسکوپ هایی وجود دارند که از دهان وارد می شوند و به نای می رسند تا مجاری هوایی را بررسی کنند. به این آندوسکوپ ها در اصطلاح پزشکی برونکوسکوپ می گویند.

از طرف دیگر آندوسکوپ هایی وجود دارند که می توانند از راه بینی وارد شوند و به دریچه های سینوس ها برسند، به داخل سینوس ها بروند و در نهایت بخش های مختلف سینوس ها را بررسی کنند.

آندوسکوپ های دیگری هم وجود دارند که از راه مجرای ادرار وارد می شوند و مثانه را مورد بررسی قرار می دهند. به این آندوسکوپ ها در اصطلاح پزشکی سیستوسکوپ می گویند.

آندوسکوپ های خاصی هم وجود دارند که از مقعد وارد می شوند و بخش های مختلف روده بزرگ را قابل مشاهده می سازند. به این آندوسکوپ ها، کولونوسکوپ می گویند و انواع کوتاه تر آنها رکتوسکوپ نامیده می شوند، چرا که فقط بخش انتهایی روده بزرگ که رکتوم نامیده می شود را بررسی می کنند.